Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2018 m. lapkričio 14 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Viešojo sektoriaus informacijos pakartotinis naudojimas – Direktyva 2003/98/EB – 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečia įtrauka – Prudenciniai reikalavimai kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms – Reglamentas (ES) Nr.°575/2013 – Kredito įstaigų ir investicinių įmonių atskleistina informacija – 432 straipsnio 2 dalis – Pareigos atskleisti informaciją išimtys – Komercinė informacija, laikoma priklausančia nuosavybės teise ar konfidencialia – Taikymas – Kredito įstaigos, daugiausia priklausančios valstybei – Nacionalinės nuostatos, kuriose numatyta, kad tam tikra šių įstaigų turima informacija yra viešo pobūdžio“

Byloje C-215/17

dėl *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) 2017 m. balandžio 11 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2017 m. balandžio 25 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Nova Kreditna Banka Maribor d.d.

prieš

Slovėnijos Respubliką

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija)

kurį sudaro ketvirtosios kolegijos pirmininko pareigas einantis septintosios kolegijos pirmininkas T. von Danwitz (pranešėjas), teisėjai K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Juhász ir C. Vajda,

generalinis advokatas M. Bobek,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. birželio 7 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Nova Kreditna Banka Maribor d.d.*, atstovaujamo *odvetnici* D. Miklavčič ir M. Menard,

– *Republika Slovenija*, atstovaujamos *informacijska pooblaščenka* M. Prelesnik,

– Slovėnijos vyriausybės, atstovaujamos T. Mihelič Žitko ir V. Klemenc,

– Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos Z. Fehér,

* Proceso kalba: slovėnų.

– Europos Komisijos, atstovaujamos G. Braun, K.-Ph. Wojcik ir M. Žebre,

susipažinęs su 2018 m. rugsėjo 5 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 345, 2003, p. 90; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 32 t., p. 701), iš dalies pakeistos 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/37/ES (OL L 175, 2013, p. 1; toliau – VSI direktyva), 1 straipsnio 2 dalies c punkto ir 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013, p. 1; klaidų ištaisymas OL L 208, 2013, p. 68 ir OL L 321, 2013, p. 6) 432 straipsnio 2 dalies ir 446 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Nova Kreditna Banka Maribor d.d.* (toliau – NKBM) ir *Republika Slovenija* (Slovėnijos Respublika) ginčą dėl *Informacijski pooblaščenec* (informacijos komisaras, Slovėnija) sprendimo, įpareigojančio NKBM atskleisti informaciją žurnalistei.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

VSI direktyva

3 VSI direktyvos 5, 6, 9 ir 10 konstatuojamosios dalys suformuluotos taip:

„(5) Vienas iš pagrindinių vidaus rinkos sukūrimo tikslų yra sukurti sąlygas, skatinančias Bendrijos masto paslaugų plėtojimą. Viešojo sektoriaus informacija yra svarbi pirminė medžiaga skaitmeninio turinio produktams bei paslaugoms ir turi pati tapti netgi dar svarbesniu turinio šaltiniu bevielio turinio paslaugų plėtojimui. Plati tarptautinė geografinė aprėptis taip pat bus svarbus veiksnys šiame kontekste. Platesnės galimybės pakartotinai panaudoti viešojo sektoriaus informaciją turėtų, *inter alia*, sudaryti palankias sąlygas Europos bendrovėms išnaudoti jo potencialą ir prisidėti prie ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo.

(6) Valstybėse narėse yra dideli taisyklių ir praktikos, susijusios su viešojo sektoriaus informacijos šaltinių naudojimu, skirtumai, kurie sudaro kliūtis šio pagrindinio dokumentų ištekliaus visaverčiam ekonominiam potencialui atskleisti. Tradicinė praktika viešojo sektoriaus institucijose naudojant viešojo sektoriaus informaciją vystėsi labai skirtingais keliais. Į tai turėtų būti atsižvelgiama. Dėl to turėtų būti imamasi minimalaus nacionalinių taisyklių ir viešojo sektoriaus dokumentų pakartotinio naudojimo praktikų derinimo tais atvejais, kai nacionalinių teisės aktų ir praktikų skirtumai arba aiškumo stygius trukdo sklandžiai funkcionuoti vidaus rinkai ir tinkamai informacinės visuomenės raidai Bendrijoje.

<…>

(9) <…> Direktyva remiasi esamais prieigos režimais valstybėse narėse ir nekeičia nacionalinių prieigos prie dokumentų taisyklių. Ji netaikoma tiems atvejams, kuriais piliečiai ar bendrovės pagal atitinkamą prieigos režimą gali gauti dokumentą tik tuo atveju, jei jie gali įrodyti konkretų interesą. <…>

(10) Sąvokų „viešojo sektoriaus institucija“ ir „viešosios teisės reglamentuojama įstaiga“ apibrėžimai yra paimti iš viešųjų pirkimų direktyvų <…>. Šie apibrėžimai neapima valstybių įmonių.“

4 Šios direktyvos 1 straipsnis, susijęs su jos dalyku ir taikymo sritimi, išdėstytas taip:

„1. Ši direktyva nustato būtiniausias taisykles, reglamentuojančias esamų dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos, pakartotinį naudojimą ir tą naudojimą lengvinančias praktines priemones.

2. Ši direktyva netaikoma:

<…>

c) dokumentams, kurie yra neprieinami dėl prieigos tvarkos valstybėse narėse, įskaitant tuos, kurie neprieinami dėl:

– nacionalinio saugumo (t. y. valstybės saugumo), gynybos ar visuomenės saugumo apsaugos,

– statistinių duomenų slaptumo,

– komercinio konfidencialumo (pvz., verslo, profesinės arba bendrovės paslaptys);

<…>

3. Ši direktyva grindžiama valstybių narių prieigos taisyklėmis ir nedaro joms poveikio.

<…>“

5 Šios direktyvos 2 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje taikomi šie sąvokų apibrėžimai:

1) „viešojo sektoriaus institucija“ – tai valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos, viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos ir vienos ar kelių tokių valdžios institucijų arba vienos ar kelių tokių viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų asociacijos;

2) „viešosios teisės reglamentuojama įstaiga“ – tai kiekviena įstaiga:
   a) įsteigta konkrečiu tikslu – tenkinti bendrojo intereso reikmes, neturinti nei pramoninės, nei komercinės veiklos požymių; ir
   b) turinti juridinio asmens statusą; ir
   c) finansuojama daugiausia valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų; arba esanti tų įstaigų administracinėje priežiūroje, arba turinti administracinę, vadybos ar priežiūros valdybą, kurios daugiau kaip pusė narių yra paskirti valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų;

<…>

4) „pakartotinis naudojimas“ – tai fizinių ar juridinių asmenų naudojimasis viešojo sektoriaus institucijų disponuojamais dokumentais komerciniams arba nekomerciniams tikslams, išskyrus pirminį tikslą pagal viešąją užduotį, kuriai dokumentai buvo parengti. Keitimasis dokumentais tarp viešojo sektoriaus institucijų vien tik atliekant savo viešąsias užduotis nėra laikomas pakartotiniu naudojimu.

<…>“

Reglamentas Nr. 575/2013

6 Reglamento Nr. 575/2013 68 ir 76 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(68) nedarant poveikio informacijos atskleidimui, kurio aiškiai reikalaujama šiame reglamente, informacijos atskleidimo reikalavimais turėtų būti siekiama rinkos dalyviams suteikti tikslios ir išsamios informacijos apie konkrečių įstaigų rizikos pobūdį. Todėl turėtų būti reikalaujama, kad įstaigos atskleistų papildomą informaciją, kuri aiškiai nenurodyta šiame reglamente, jei toks atskleidimas yra būtinas tam tikslui pasiekti. Tuo pačiu metu kompetentingos institucijos turėtų skirti deramą dėmesį atvejams, kai jos įtaria, kad informacija buvo laikoma priklausančia nuosavybės teise ar konfidencialia siekiant išvengti tokios informacijos atskleidimo;

<…>

(76) siekiant stiprinti rinkos drausmę ir didinti finansinį stabilumą, būtina nustatyti išsamesnius reikalavimus dėl reguliuojamojo kapitalo formos bei pobūdžio ir padarytų riziką ribojančių koregavimų atskleidimo, siekiant užtikrinti, kad investuotojai ir indėlininkai būtų pakankamai gerai informuojami apie įstaigų mokumą;“

7 Pagal šio reglamento 1 straipsnio pirmos pastraipos e punktą jame nustatomos vienodos taisyklės dėl bendrųjų prudencinių reikalavimų, kuriuos dėl toliau nurodytų aspektų turi atitikti įstaigos, kurių priežiūra vykdoma pagal 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013, p. 338), viešo atskleidimo reikalavimus.

8 Pagal šio reglamento 4 straipsnio 1 dalies 3 punktą įstaiga yra kredito įstaiga arba investicinė įmonė.

9 To paties reglamento 431 straipsnio, esančio jo aštuntoje dalyje „Įstaigų atskleidžiama informacija“, 1 ir 3 dalyse numatyta:

„1. Įstaigos viešai atskleidžia II antraštinėje dalyje nustatytą informaciją, vadovaudamosi 432 straipsnio nuostatomis.

<…>

3. Įstaigos patvirtina formalią politiką, siekdamos laikytis šioje dalyje nustatytų informacijos atskleidimo reikalavimų, ir taiko savo atskleidžiamos informacijos tinkamumo, įskaitant jos patikrinimą ir dažnumą, įvertinimo politiką. Įstaigos taip pat taiko vertinimo, ar jų atskleidžiama informacija rinkos dalyviams išsamiai parodo jų rizikos pobūdį, politiką.

Kai tokia atskleidžiama informacija rinkos dalyviams išsamiai neparodo rizikos pobūdžio, įstaigos viešai skelbia ne tik tą informaciją, kurios reikalaujama pagal 1 dalį, bet ir kitą būtiną informaciją. <…>“

10 Reglamento Nr. 575/2013 432 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje numatyta:

„Įstaigos taip pat gali neatskleisti vieno ar kelių II ir III antraštinėse dalyse išvardytų atskleidžiamos informacijos elementų, jeigu tokie elementai apima informaciją, kuri pagal antrą ir trečią pastraipas laikoma priklausančia nuosavybės teise ar konfidencialia informacija, išskyrus informaciją, nustatytą 437 ir 450 straipsniuose.“

11 Pagal šio reglamento 433 straipsnio pirmą pastraipą įstaigos skelbia atskleidžiamą informaciją, kurios reikia pagal jos aštuntą dalį, ne rečiau kaip vieną kartą per metus.

12 Šio reglamento 446 straipsnyje numatyta:

„Įstaigos atskleidžia metodus, pagal kuriuos įvertinama, kaip įstaiga atitinka reikalavimus dėl nuosavų lėšų reikalavimo operacinei rizikai padengti pagal jai keliamus reikalavimus; metodikos, nustatytos 312 straipsnio 2 dalyje, aprašymą, jei įstaiga ją naudoja, įskaitant atitinkamų vidaus ir išorės veiksnių, kurie numatyti įstaigos vertinimo metode, aprašymą, o dalinio naudojimo atveju – įvairių metodikų taikymo apimtį.“

Slovėnijos teisė

13 *Zakon o dostopu ar informacij javnega značaja* (Prieigos prie visuomeninės svarbos informacijos įstatymas; toliau – ZDIJZ) 1a straipsnyje nustatyta:

„1. Šiuo įstatymu reglamentuojama ir procedūra, pagal kurią bet kuriam asmeniui užtikrinama laisva prieiga prie visuomeninės svarbos informacijos, turimos komercinių bendrovių ir kitų privatinės teisės subjektų, kuriems dominuojančią įtaką daro, tiesiogiai ar netiesiogiai, atskirai ar kartu Slovėnijos Respublika, autonominiai vietos savivaldos teritoriniai vienetai ar kiti viešosios teisės subjektai (toliau – įmonės, kurioms dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektai), ir šios informacijos panaudojimas dar kartą.

2. Dominuojanti įtaka, kaip apibrėžta pirmesnėje dalyje, daroma, kai Slovėnijos Respublika, autonominiai vietos savivaldos teritoriniai vienetai ar kiti viešosios teisės subjektai atskirai arba kartu:

– gali daryti dominuojančią įtaką, nes turi didžiąją pasirašytų akcijų dalį, arba – komercinės bendrovės atveju – turi daugumos kontrolės teisę ar gali paskirti daugiau nei pusę valdymo organų ar stebėtojų tarybos narių, tiesiogiai arba netiesiogiai tarpininkaujant kitoms komercinėms bendrovėms arba kitiems privatinės teisės subjektams,

<…>

3. Bankas, kuris gauna naudos iš priemonių, kurių buvo imtasi pagal įstatymą, reglamentuojantį priemones, kurių ėmėsi Slovėnijos valstybė bankų stabilumui stiprinti, taip pat vertinamas kaip tas, kuriam daroma dominuojanti įtaka, kaip apibrėžta šio straipsnio 1 dalyje.

4. Laikoma, kad įmonėms taip pat taikoma šio straipsnio 1 dalyje nurodyta pareiga penkerius metus po dominuojančios įtakos pabaigos suteikti prieigą prie visuomeninės svarbos informacijos, turimos nuo to laiko, kai įmonei buvo daroma dominuojanti įtaka.

5. Įmonei, kuriai dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektai, turi būti taikoma pareiga suteikti prieigą prie visuomeninės svarbos informacijos, kaip apibrėžta šio įstatymo 4a straipsnyje, kuri atsirado tada, kai jai darė dominuojančią įtaką viešosios teisės subjektas.

6. Be 2 straipsnio 1 dalyje nustatyto tikslo, šio įstatymo tikslas – didinti skaidrumą ir atsakingą valstybės lėšų ir įmonių, kurioms dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektai, finansų valdymą.“

14 Šio įstatymo 4a straipsnio 1 dalyje nurodyta:

„Jei įmonei dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektai, visuomeninės svarbos informacija yra:

– informacija apie sudarytą sandorį, įskaitant įmonės materialaus turto įsigijimą, perleidimą ar valdymą, arba įmonės išlaidas, susijusias su prekių, darbų, agentūrų paslaugų, konsultacijų ar kitų paslaugų užsakymais, taip pat finansavimo, paramos ir autorių sutartimis arba kitais sandoriais, kurie sukuria panašų rezultatą;

<…>“

15 Minėto įstatymo 6a straipsnyje nustatyta:

„1. Nepaisant pirma nurodyto straipsnio 1 dalies nuostatų, prašoma prieiga prie įmonių, kurioms dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektai, visuomeninės svarbos informacijos būtų suteikiama dėl pagrindinių duomenų apie įvykdytus sandorius, kaip nurodyta šio įstatymo 4a straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje, tai yra:

– informacija apie sandorio rūšį,

– sutarties šalis, juridinio asmens atveju – pavadinimas, registruotos buveinės adresas ir juridinio asmens sąskaita; arba, jeigu tai yra fizinis asmuo, pavardė ir gyvenamoji vieta,

– sutarties vertė ir įvairių mokėjimų sumos,

– data, kada buvo sudaryta sutartis, ir sandorio trukmė,

– tam tikri duomenys, pateikiami tokių sutarčių prieduose.

<…>

3. Nepaisant šio straipsnio 1 dalies nuostatų, tais atvejais, kai informacija nėra prieinama visuomenei internetu pagal šio įstatymo 10a straipsnio 4 dalį, asmuo, iš kurio reikalaujama suteikti prieigą, gali atsisakyti suteikti prieigą prie pagrindinių duomenų, susijusių su sandoriu, kaip nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, bet turi įrodyti, kad atskleidimas galėtų labai pakenkti jo konkurencinei padėčiai rinkoje, išskyrus tuos atvejus, kai duomenys yra dėl sandorių, susijusių su finansavimo, paramos, konsultavimo ir autorių ar kitomis intelektinėmis paslaugomis, arba dėl kitų sandorių, kurie sukuria panašų rezultatą.

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 NKBM yra Slovėnijos bankas.

17 2014 m. žurnalistė prašė NKBM suteikti informacijos apie sutartis, kurias jis sudarė su konsultacinėmis bendrovėmis, advokatų kontoromis ir bendrovėmis, teikiančiomis intelektines paslaugas, laikotarpiu nuo 2012 m. spalio 1 d. iki 2014 m. balandžio 17 d., konkrečiau – apie šiose sutartyse ir jų prieduose esančius duomenis apie sandorių rūšį, sutarčių šalis, sutarčių vertę, už šias paslaugas atliktų įvairių mokėjimų sumas, sutarčių sudarymo datas ir sandorių trukmę.

18 Per pagrindinėje byloje nagrinėjamą laikotarpį NKBM dominuojančią įtaką darė viešosios teisės subjektas, kaip tai suprantama pagal ZDIJZ 1a straipsnio 2 ir 3 dalis, nes Slovėnijos Respublika tiesiogiai ar netiesiogiai turėjo daugumą jo akcijų ir ji iš esmės rekapitalizavo NKBM. 2016 m. balandžio 21 d. NKBM tapo privatinės teisės reglamentuojama akcine bendrove. Vis dėlto, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuorodomis, jis privalo suteikti prašomą informaciją pagal ZDIJZ 1a straipsnio 4 dalį.

19 NKBM atmetė pagrindinėje byloje nagrinėjamą prieigos prie informacijos prašymą, o informacijos komisaras, remdamasis ZDIJZ, įpareigojo banką patenkinti šį prašymą. NKBM pareiškė ieškinį dėl šio sprendimo, jį pirmosios instancijos teismas atmetė.

20 NKBM pateikė *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas, Slovėnija) kasacinį skundą ir nurodė, kad buvo pažeista tiek Slovėnijos Konstitucija, tiek Sąjungos teisė. Šiuo klausimu NKBM nurodė, kad pagrindinėje byloje nagrinėjama informacija apėmė verslo paslaptis. *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas) pateikė prašymą įvertinti pagrindinėje byloje nagrinėjamų ZDIJZ nuostatų atitiktį Konstitucijai *Ustavno sodišče* (Konstitucinis Teismas, Slovėnija), ir šis pripažino, kad šios nuostatos atitinka Slovėnijos Konstituciją.

21 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad pagal ZDIJZ nuostatas asmenys, kuriems įtaką daro viešosios teisės subjektai, privalo suteikti prieigą prie pagrindinėje byloje nagrinėjamos informacijos, net jei visuomenės interesas atskleisti informaciją nėra viršesnis už šių asmenų interesą apriboti prieigą prie šios informacijos. Jis visų pirma klausia, ar VSI direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečia įtrauka ir Reglamento Nr. 575/2013 432 straipsnio 2 dalis draudžia tokią prieigos prie informacijos teisę.

22 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat remiasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 16 straipsniu ir pagrindinėmis laisvėmis, užtikrintomis pagal SESV 49, 56 ir 63 straipsnius. Šiuo klausimu, nors prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja dėl pagrindinės bylos tarptautinio pobūdžio, vis dėlto jis svarsto pagrindinių laisvių taikymą dėl, viena vertus, NKBM teiginio, kad jis turi patronuojamąją bendrovę Austrijoje ir kad buvo nupirktas po to, kai kilo ginčas, kitoje valstybėje narėje įsteigtos įmonės, ir, kita vertus, dėl to, kad ZDIJZ suteikta prieiga prie bankų, kuriems dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, duomenų gali atgrasyti kai kuriuos kitų valstybių narių paslaugų teikėjus nuo paslaugų teikimo bankui, kaip antai NKBM, ir kitų valstybių narių potencialius investuotojus nuo to banko akcijų įsigijimo.

23 Šiomis aplinkybėmis *Vrhovno sodišče* (Aukščiausiasis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar [VSI] direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečia įtrauka, atsižvelgiant į minimalų suderinimą, turi būti aiškinama taip, kad nacionalinė norma gali suteikti neribotą (absoliučią) prieigą prie visų duomenų, susijusių su autorinėmis sutartimis ir konsultavimo sutartimis, net kai šios sutartys laikomos verslo paslaptimis, ir ši norma skirta tik asmenims, kuriems dominuojančią įtaką daro valstybė, bet ne kitiems suteikti prieigą prie informacijos įpareigotiems asmenims, ir ar tokiam aiškinimui taip pat turi įtakos Reglamentas [Nr. 575/2013], atsižvelgiant į normą dėl informacijos atskleidimo, ypač atsižvelgiant į tai, kad prieiga prie visuomeninės svarbos informacijos, kaip tai suprantama pagal [VSI] direktyvą, negali būti platesnė, nei numatyta bendrose normose dėl duomenų atskleidimo šiame reglamente?

2. Ar Reglamentas [Nr. 575/2013], konkrečiau šio reglamento aštuntos dalies 446 straipsnis ir 432 straipsnio 2 dalis, turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama valstybės narės norma, nustatanti bankui, kuriam dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, pareigą atskleisti duomenis apie sudarytas konsultavimo, advokatų, autorių ir kitų intelektinių paslaugų teikimo sutartis, t. y. apie sandorio rūšį, sutarties šalis (juridinio asmens atveju: pavadinimas, buveinė, verslo

adresas), sutarties vertę, atskirų mokėjimų už šias paslaugas sumas, sutarties sudarymo datą, sandorio trukmę, taip pat duomenis, pateiktus sutarčių prieduose, kurios sudarytos tuo laikotarpiu, kai buvo daroma dominuojanti įtaka, be jokių išimčių ir be galimybės suderinti viešąjį interesą prieiti prie duomenų ir asmens, privalančio suteikti prieigą, interesą išlaikyti verslo paslaptis, tuo atveju, kai nėra tarptautinių elementų?“

Dėl prejudicinių klausimų

24 Savo klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar VSI direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečią įtrauką ir Reglamento Nr. 575/2013 432 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jais draudžiamos nacionalinės teisės nuostatos, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėje byloje, pagal kurias bankas, kuriam dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, privalo atskleisti duomenis apie sudarytas konsultavimo, advokatų, autorių ir kitų intelektinių paslaugų teikimo sutartis, kurias jis sudarė tuo laikotarpiu, kai buvo daroma dominuojanti įtaka, be jokių išimčių, susijusių su šio banko verslo paslapčių apsauga.

25 Siekiant atsakyti į šiuos klausimus reikia patikrinti, ar prašymas suteikti prieigą prie informacijos, kaip pateiktas NKBM remiantis ZDIJZ, patenka į VSI direktyvos ir Reglamento Nr. 575/2013 taikymo sritį.

Dėl VSI direktyvos taikymo

26 Kalbant apie VSI direktyvos *ratione personae* taikymo sritį, iš jos 1 straipsnio 1 dalies matyti, kad ši direktyva nustato būtiniausias taisykles, reglamentuojančias esamų dokumentų, kuriais disponuoja „valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos“, pakartotinį naudojimą ir tą naudojimą lengvinančias praktines priemones. Taigi, ši direktyva taikoma „valstybių narių viešojo sektoriaus institucijoms“. Prie šios sąvokos pagal šios direktyvos 2 straipsnio 1 punktą priskiriamos valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos, viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos ir vienos ar kelių tokių valdžios institucijų arba vienos ar kelių tokių viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų asociacijos.

27 Be to, pagal šios direktyvos 2 straipsnio 2 punkto a–c papunkčius „viešosios teisės reglamentuojama įstaiga“ yra bet kuri įstaiga, kuri pirmiausia įsteigta konkrečiu tikslu – tenkinti bendrojo intereso reikmes, neturinti nei pramoninės, nei komercinės veiklos požymių, antra, turinti juridinio asmens statusą ir, trečia, finansuojama daugiausia valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų; arba esanti tų įstaigų administracinėje priežiūroje, arba turinti administracinę, vadybos ar priežiūros valdybą, kurios daugiau kaip pusė narių yra paskirti valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų įstaigų.

28 Kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 32 punkte, šioje nuostatoje numatytos sąlygos yra kumuliacinės, todėl pagal šią nuostatą įstaiga nelaikoma viešosios teisės reglamentuojama įstaiga, jei viena iš šių sąlygų neįvykdyta. Be to, VSI direktyvos 10 konstatuojamoje dalyje nurodyta, kad apibrėžimas „viešosios teisės reglamentuojama įstaiga“ yra paimtas iš viešųjų pirkimų direktyvų ir neapima valstybės įmonių. Todėl nepakanka, kad įmonė būtų įsteigta valstybės ar kitos viešosios teisės reglamentuojamos įstaigos arba jos veikla būtų finansuojama iš išteklių, gaunamų iš jų veiklos, tam, kad ji būtų laikoma „viešosios teisės reglamentuojama įstaiga“. Be to, dar reikia, kad ji būtų įsteigta siekiant specialaus tikslo – tenkinti viešojo intereso poreikius ir būtų nepramoninio ir nekomercinio pobūdžio (kalbant apie viešųjų pirkimų direktyvas, pagal analogiją žr. 2017 m. spalio 5 d. Sprendimo *LitSpecMet*, C-567/15, EU:C:2017:736, 34 ir 36 punktus ir nurodytą jurisprudenciją).

29 Šiuo atveju iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad NKBM yra komercinis bankas, teikiantis banko paslaugas, visų pirma Slovėnijos bankų rinkoje, ir konkuruojantis su kitais toje rinkoje veikiančiais bankais. Be to, remiantis tomis pačiomis nuorodomis, atrodo, kad NKBM buvo daroma viešosios teisės subjekto dominuojanti įtaka tik laikinai, t. y. tuo laikotarpiu, kai Slovėnijos valstybė

pradėjo jo rekapitalizavimą iki transformacijos į privatinės teisės reglamentuojamą akcinę bendrovę. Galiausiai Teisingumo Teismo turimoje medžiagoje nėra įrodymų, leidžiančių daryti išvadą, kad NKBM buvo sukurtas siekiant tenkinti bendrojo intereso reikmes ir neturėjo nei pramoninės, nei komercinės veiklos požymių.

30 Šiomis aplinkybėmis atrodo, kad NKBM netenkina pirmos šio sprendimo 27 punkte numatytos sąlygos, todėl nepatenka į VSI direktyvos *ratione personae* taikymo sritį, bet tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

31 Kalbant apie klausimą, ar prieigos prie duomenų prašymas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, patenka į šios direktyvos *ratione materiae* taikymo sritį, reikia pažymėti, kad iš jos 1 straipsnio 1 dalies matyti, kaip nurodyta šio sprendimo 26 punkte, kad ši direktyva susijusi su dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos, pakartotinu naudojimu. Pagal šios direktyvos 2 straipsnio 4 punktą „pakartotinis naudojimas“ – tai fizinių ar juridinių asmenų naudojimasis tokiais dokumentais komerciniams arba nekomerciniams tikslams, išskyrus pirminį tikslą pagal viešąją užduotį, kuriai dokumentai buvo parengti.

32 Vis dėlto svarbu priminti, kad VSI direktyvoje nenumatyta jokios pareigos dėl prieigos prie dokumentų. Iš tiesų pagal jos 1 straipsnio 3 dalį kartu su 9 konstatuojamąja dalimi ši direktyva remiasi esamais prieigos režimais valstybėse narėse ir nekeičia nacionalinių prieigos prie dokumentų taisyklių. Be to, šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta, kad ji netaikoma dokumentams, kurie yra neprieinami dėl prieigos tvarkos, galiojančios valstybėse narėse. Taigi, VSI direktyva nesuteikia prieigos prie viešojo sektoriaus informacijos teisės, bet preziumuoja, kad tokia teisė egzistuoja valstybių narių teisės nuostatose, todėl prieigos prie šios informacijos tvarka ir procedūros nepatenka į jos taikymo sritį.

33 Taigi prieigos prie informacijos prašymas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nepatenka į VSI direktyvos *ratione materiae* taikymo sritį. Todėl ši direktyva neturi poveikio pagrindinėje byloje nagrinėjamam prašymui.

Dėl Reglamento Nr. 575/2013 taikymo

34 Pagrindinėje byloje nagrinėjamos ZDIJZ nuostatos suteikia individualią prieigos prie visuomeninės svarbos informacijos, kurią visų pirma turi įmonės, kurioms dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, teisę, siekiant ZDIJZ 1a straipsnio 6 dalyje nustatyto tikslo didinti skaidrumą ir atsakingą valstybės lėšų ir finansų valdymą. Kiek tai susiję su informacija, kurios objektas – finansavimo, paramos, konsultavimo ir autoriniai ar kiti to paties poveikio sandoriai, pažymėtina, kad šios įmonės netgi privalo pagal ZDIJZ 6a straipsnio 3 dalį tokią prieigą suteikti be išimčių.

35 Dėl klausimo, ar Reglamentas Nr. 575/2013, visų pirma jo 432 straipsnio 2 dalis, gali pagrįsti teisę atmesti prieigos prie informacijos prašymą, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, primintina, kad šio reglamento aštuntoje dalyje esančios nuostatos, tarp kurių yra 432 straipsnio 2 dalis, nesuteikia individualios prieigos prie informacijos teisės, bet numato pareigą atskleisti informaciją, numatytą šios aštuntos dalies II antraštinėje dalyje, neatsižvelgiant į prašymus šiuo klausimu.

36 Iš tiesų, kaip matyti iš kartu taikomų Reglamento Nr. 575/2013 431 straipsnio 1 dalies ir 433 straipsnio pirmos pastraipos nuostatų, kredito įstaigos ir investicinės įmonės privalo viešai atskleisti šią informaciją ne pagal prašymą, bet savo iniciatyva bent kartą per metus. Be to, pagal šią pareigą atskleistina informacija nustatoma pagal šį reglamentą ir, remiantis šio reglamento 431 straipsnio 1 ir 3 dalimis bei 432 straipsniu, apima iš esmės visą informaciją, numatytą šio reglamento aštuntos dalies II antraštinėje dalyje.

37 Reikia pridurti, kad, kaip iš esmės pažymėjo generalinis advokatas savo išvados 53 punkte, Reglamente Nr. 575/2013 nustatyta informacijos atskleidimo tvarka siekiama kitokio tikslo nei prieigos prie informacijos teisės tvarka, įtvirtinta ZDIJZ.

38 Iš tiesų iš 68 ir 76 konstatuojamųjų dalių matyti, kad šiuo reglamentu siekiama stiprinti rinkos drausmę ir didinti finansinį stabilumą, suteikiant rinkos dalyviams tikslią ir išsamią informaciją apie konkrečių kredito įstaigų ir investicinių bendrovių rizikos pobūdį. Vis dėlto, kaip buvo nurodyta šio sprendimo 34 punkte, prieigos prie informacijos teisės tvarkos, įtvirtintos ZDIJZ, tikslas yra didinti skaidrumą ir atsakingą valstybės lėšų bei įmonių, kurioms dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, finansų valdymą.

39 Taigi prieigos prie informacijos prašymas, kaip nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nepatenka į Reglamento Nr. 575/2013 taikymo sritį, todėl jo 432 straipsnio 2 dalis nepagrindžia teisės atmesti tokį prašymą. Vadinasi, šis reglamentas neturi poveikio pagrindinėje byloje nagrinėjamam prašymui.

Dėl Chartijos 16 straipsnio ir pagrindinių laisvių taikymo

40 Atsižvelgiant į išvadas, padarytas šio sprendimo 33 ir 39 punktuose, reikia pažymėti, kad ZDIJZ nuostatos, nagrinėjamos pagrindinėje byloje, negali būti laikomos patenkančiomis į VSI direktyvos ar Reglamento Nr. 575/2013 taikymo sritį.

41 Be to, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuorodomis, ginčas pagrindinėje byloje susijęs su atveju, kai visi elementai yra vienoje valstybėje narėje, t. y. kai SESV užtikrintos pagrindinės laisvės netaikomos (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 47 punktą ir nurodytą jurisprudenciją ir 2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Fremoluc*, C-343/17, EU:C:2018:754, 18 punktą).

42 Šios išvados nepaneigia aplinkybės, nurodytos sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, kad NKBM turi patronuojamąją bendrovę Austrijoje ir jis buvo įgytas kitoje valstybėje narėje įsteigtos įmonės. Iš tiesų iš šio sprendimo neaišku, ar informacijos, kuri buvo pagrindinėje byloje nagrinėjamo prieigos prie informacijos prašymo dalykas, pobūdis ir apimtis turi kokį nors ryšį su NKBM Austrijos patronuojamąja bendrove ar šį banką įsigijusia įmone. Be to, kaip nurodo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, NKBM įsigytas buvo tik kilus ginčui pagrindinėje byloje.

43 Kalbant apie galimą atgrasomąjį poveikį paslaugų teikėjams ar investuotojams iš kitų valstybių narių, kurį gali turėti pagal ZDIJZ suteikta prieiga prie bankų, kuriems dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, duomenų, pakanka pažymėti, kad nors sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą ir iškeltas klausimas dėl tokio šių nacionalinės teisės nuostatų poveikio „tam tikriems“ paslaugų teikėjams ir potencialiems investuotojams, jame nėra jokių konkrečių įrodymų, kad viena iš minėtų hipotezių egzistuoja pagrindinėje byloje.

44 Remiantis Teisingumo Teismo jurisprudencija, tokiame prašyme turi būti pateikti konkretūs elementai, t. y. ne hipotetinės, bet aiškios nuorodos, pavyzdžiui, kitose valstybėse narėse įsisteigusių ūkio subjektų ar dalyvaujant šių valstybių piliečiams pateikti skundai ar ieškiniai, leidžiantys teigiamai nustatyti, kad kitų valstybių narių piliečiai yra suinteresuoti pasinaudoti pagrindinėmis laisvėmis pagrindinėje byloje nagrinėjamoje situacijoje (šiuo klausimu žr. 2016 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Ullens de Schooten*, C-268/15, EU:C:2016:874, 54 ir 55 punktus ir 2018 m. rugsėjo 20 d. Sprendimo *Fremoluc*, C-343/17, EU:C:2018:754, 28 ir 29 punktus).

45 Darytina išvada, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos ZDIJZ nuostatos neturi būti laikomos įgyvendinančiomis Sąjungos teisę, kaip tai suprantama pagal Chartijos 51 straipsnio 1 dalį, taip, kad jos 16 straipsnis netaikomas tokioje byloje, kaip pagrindinė.

46 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad VSI direktyvos 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečia įtrauka ir Reglamento Nr. 575/2013 432 straipsnio 2 dalis aiškintinos taip, kad jos netaikomos nacionalinės teisės nuostatoms, kaip antai nagrinėjamoms pagrindinėje byloje, pagal kurias bankas, kuriam dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, privalo atskleisti duomenis apie konsultavimo, advokatų, autorių ir kitų intelektinių paslaugų teikimo sutartis, sudarytas tuo laikotarpiu, kai jam buvo daroma dominuojanti įtaka, be jokių išimčių, susijusių su šio banko verslo paslapčių apsauga, todėl jos tokių nacionalinės teisės nuostatų nedraudžia.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

47 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2003 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/98/EB dėl viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo 1 straipsnio 2 dalies c punkto trečią įtrauką ir 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012, 432 straipsnio 2 dalį reikia aiškinti taip, kad jos netaikomos nacionalinės teisės nuostatoms, kaip antai nagrinėjamoms pagrindinėje byloje, pagal kurias bankas, kuriam dominuojančią įtaką daro viešosios teisės subjektas, privalo atskleisti duomenis apie konsultavimo, advokatų, autorių ir kitų intelektinių paslaugų teikimo sutartis, sudarytas tuo laikotarpiu, kai jam buvo daroma dominuojanti įtaka, be jokių išimčių, susijusių su šio banko verslo paslapčių apsauga, todėl jos tokių nacionalinės teisės nuostatų nedraudžia.

Parašai.